

१८३ भाष्ये दृश्यम् । तत्र टास्याने "सुपांसुपोः"
 इत्यादिना पा० आत् । अतो नोपधावोप इति बोध्यम् ।
 प्रवयन् न० प्र+वय-गती भावे ल्युट् । १ प्रकर्षेण २ गमने
 करणे ल्युट् । २ प्रतोदे हेमच० । [२ पुराणे निवृत्तः
 प्रवयस् लि० प्रकटं वयोऽस्य । १ दृष्टे स्वयिरे हेमच० ।
 प्रवय्या स्त्री प्र+वि-यत् "भयप्रवये कन्दसि" पा० १०० । प्रक-
 र्षेण गतिश्रुतायां स्त्रियां स्त्रियामेवास्त्व निपातः पुंसि
 कर्मणि तु यत् प्रवेय इति सि० को० ।
 प्रवर पु० प्र+वृ-चञ् । १ सन्ततो २ गोले गोत्रप्रवर्तकसुनिष्ठा-
 वक्तके ३ सुनिभेदे च । ४ अत्रे लि० ५ अगुरुचन्दने न० ।
 मेदि० । गोत्रभेदे गोत्रप्रवर्तकसुनिगणाय आर्षण्डे
 ८१४ अ० दृश्यः । तदधिकं प्रवराध्यायादौ दृश्यम् ।
 प्रवरललित न० "यमोनः सो रोगः प्रवरललितं नाम बो-
 ध्यम्" इ० र० टीकोक्ते षोडशाक्षरपादके कन्दोभेदे ।
 प्रवरवाहन पु० दि० व० । प्रवरं वाहनं ययोः । अश्विनी-
 कुमारयोः हेमच० ।
 प्रवर्ग पु० प्रवृत्ततेऽसौ प्र+वृज-चञ् । १ विष्णो हरिव० ४२
 अ० । २ प्रवर्गं महावीरे हेमच० । तत्र प्रवर्गं इत्येव
 पाठो न्यायः ।
 प्रवर्ग्य पु० प्र+वृज-वर्गणि यत् कृतम् । १ महावीरे तत्-
 प्रकारः कात्या० नी० २६ अ० प्रवर्ग्याध्याये दृश्यम् ।
 अथर्वे मत्तप् । प्रवर्ग्येव । २ तद्युते ३ वज्रभेदे पु०
 जन० ब्रा० १ ४४१ ।
 प्रवर्त्तक लि० प्रवर्तयति प्र+वृत्-णिच्-एवुल् । प्रवृत्तिजनके
 "बलवद्गिज्ञानसुखस्त्रीदशाधनत्वे सति कृतिसाध्यतावि-
 ययकं ज्ञानम् इदसाधनताविवयकं कृतिसाध्यताज्ञानं
 वा प्रवर्तकमिति जरङ्गैवायिकाः । यथा वा स्वविशेष-
 वक्ष्यप्रतिसम्मानजन्यं कार्यज्ञानं प्रवर्तकमिति
 गुरवः । "चोदनेति क्रियायाः प्रवर्तकं वचनम्"
 चोदनाक्षते शबरभाष्यम् । "क्रियाया नियोगस्य ज्ञान-
 द्वारा प्रवर्तकं वाक्यं चोदनेत्यर्थः ।
 प्रवर्त्तना स्त्री प्र+वृत्-णिच्-युच् । प्रवृत्तिजनकव्यापारे
 विध्यादौ "अस्ति प्रवर्तनारूपमनुसृत्यं चतुर्ष्वपि" इति
 भट्टहरिः । भावे ल्युट् तत्कार्ये वारम्भे च न० ।
 प्रवलाकिन् पु० १ भुजङ्गे २ चित्तमेखलके च विश्वः ।
 प्रवसु पु० दक्षिणपक्षे दुष्प्रलम्भातरि न्यभेदे भा० शा० ८४ अ० ।
 प्रवह पु० प्र+वह-चञ् । "वहात् ज्योतीषि वहति प्रवहते न
 चोत्तिः" उक्ते १ भाष्यभेदे । भावे अप् । २ नगरादुत्तर्गमने

प्रवहण न० प्र+वह-करणे ल्युट् । १ मनुष्यावाद्ये २ वस्त्रा-
 व्यादिते स्त्रीवाहने कर्णोरणे (महापात्र) व्यमरः ।
 प्रवह्नि स्त्री प्रवल्हि-पुषो-अन्त्यादि-वर्णव्यत्यासश्च । प्रवह्नि-
 कायां भरतः वा डीप् तत्कार्ये स्वार्थे क । तत्कार्ये व्यम०
 प्रवा पु० प्रकर्षेण वाति गच्छति वा-किप् । अन्ते यजुः १५६
 वेददी० ।
 प्रवाच् लि० प्रकटा वाक् यस्य । युक्तियुक्तवाक्यवक्तरि जटा०
 प्रवाणी स्त्री प्र+वे-ल्युट् डीप् । १ तन्तुवाययन्ताकायाम्
 (माकु) निष्काला प्रवाण्णाः निरा० स० गौणत्वे प्रवा-
 णिशब्दस्य सुखे सम्भवति भरतेन यत् बाणिशब्दस्यापि
 सुखान्त्यं कल्पितं तद्विन्ध्यम् ।
 प्रवात लि० प्रकटो वातो यत् । १ सुखसेव्यवातयुक्तदेशादौ
 प्र+वा-क्त । २ निम्ने प्रवणे च प्रवातेजसुशब्दे दृश्यम् ।
 प्रवाट् लि० प्रकर्षेण वाति प्र+वा-शट् । १ प्रकटगतिश्रुते
 २ प्राणे पु० "प्राणो वै प्रवान्" शत० ब्रा० १ ४१ २
 प्रवातेजस् लि० प्रवातं प्रवणं तेज व्योजो यस्य । प्रवाततेजसि
 निरु० ८/८ [लोकवादे ३ परस्परकथोपकथने च ।
 प्रवाद पु० प्र+वद-चञ् । १ परस्मरागतवाक्ये लोकेषु २ प्रसिद्धे
 प्रवादिन् लि० प्र+वद-ताक्कील्ये णिनि । परस्परकथनका-
 रके स्त्रियां डीप् ।
 प्रवार पु० प्र+वृ-आच्छादने करणे चञ् । आच्छादने वस्त्रे
 विभाषेत्यनुवर्तमानात् अपि प्रवर तत्कार्ये सि० को० ।
 प्रवारण न० प्र+वृ-णिच्-ल्युट् । १ कास्ये दाने २ कास्यस्य उत्त-
 मवस्तुनो दाने च व्यमरः । ३ प्रकर्षेण वारणे मेदि० ।
 ४ महादाने त्रिका० तस्य उत्तमवस्तुनो दानरूपत्वात्तयात्वम्
 प्रवास पु० प्रस्थितस्य वासः । गृहात् प्रस्थितस्य भिक्षुदेशे
 वासि चिरप्रवासगतस्य पुनर्नागतस्य वात्ताद्यश्वये काल-
 विशेषे तस्य प्रेतावधारणसुक्तं ति० त० "सन्देहे त्वाह
 यमः "गतस्य न भवेत् वात्ता यावत् द्वादशवार्षिकी ।
 प्रेतावधारणतस्य कर्त्तव्यं सुतवाच्यैः । यन्मासि यद्-
 द्वातस्तन्मासि तद्वहः क्रिया । दिनाज्ञाने कृत्स्नस्य
 व्यापादस्याथ वा कुहूः" । नि० सि० दृश्यम् । "तोषितस्य
 तथा कालो गतश्चेद्द्वादशावर्दिकः । प्राप्ते तयोदये
 वर्षे प्रेतकाव्याणि कारयेत्" । वृहस्पतिः "यस्य न
 न च्रयते वात्ता यावद्द्वादश वत्सरान् । कुशपुत्रक-
 दाक्षेन तस्य स्यादवधारणा" । भविष्ये "पितरि पोषिते
 यस्य न वात्ता नेय चागमः । ऊर्ध्वं पञ्चदशादधीत् कृत्वा
 तत्प्रतिरूपकम् । कृत्यात्तस्य तु संस्कारं यथोक्तं वाचना